

ELŐSZÓ

A HUN-REN KRTK KTI elődintézménye, az MTA Közgazdaság-tudományi Intézete az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány támogatásával 2000-ben indította el a magyarországi munkapiac és foglalkoztatáspolitikai aktuális jellemzőit bemutató és a témakör egy-egy területét részletesen elemző Munkaerőpiaci Tükör című sorozatot.

A sorozat legújabb körete a 2023. év legfontosabb munkaerőpiaci fejleményeit, szakpolitikai változásait mutatja be. A kötet kiemelt témája ebben az évben az emberi tőke szerepe a magyar gazdaságban. A kötet öt részből áll.

Az első rész a magyarországi munkapiac helyzetét és legfontosabb változásait tekintve át az alapvető munkapiaci indikátorok alapján. Bemutatja, hogy a kedvezőtlen gazdasági környezet ellenére a foglalkoztatás bővült, de a korábbi éveknél kisebb mértékben, és növekedett a népesség – elsősorban a nyugdíjaskorúak – gazdasági aktivitása. Ugyanakkor a munkanélküliségi ráta is növekedett.

A második rész, a Közelkép az emberi tőke szerepét járja körül. Emberi tőkén azt a tudást, készségeket és egyéb személyes jellemzőket értjük, amelyek termelékenyebbé teszik a munkavállalókat. A Közelkép bemutatja a magyarországi emberitőke-állomány mérésére használt mutatók alakulását, az emberitőke-beruházások makro- és mikroszintű mutatóinak alakulását, az emberitőke- és a munkapiaci sikeresség és a keresetek összefüggését, az emberi tőkébe való beruházás megtérülését, az egészség és az emberi tőke kapcsolatát és az emberitőke-beruházás néhány speciális elemét a formális oktatásban és a felnőttképzésben.

A harmadik rész a munkapiaccal kapcsolatos szakpolitikai eszközök 2023 júniusa és 2024 szeptembere között végbement, főbb szabályozási változásait foglalja össze.

A negyedik rész statisztikai adatokat közöl a rendszerváltozás óta eltelt időszak alapvető gazdasági folyamatairól, a népesség, a munkapiaci részvétel, a foglalkoztatás, a munkanélküliség, az inaktivitás, a bérek, az oktatás, a munkaerő-kereslet, a regionális különbségek, a migráció, a munkaügyi kapcsolatok, a jóléti ellátások jellemzőiről és néhány munkapiaci mutató nemzetközi összehasonlításáról. Az adatok egységes szerkezetben hosszú idősorban követhetők. A táblázatok és ábrák adatainak teljes idősorai Excel-formátumban letölthetők az alattuk szereplő linkekre kattintva. Továbbá a [KRTK Adatbank honlapján](#) megtalálhatók olyan táblázatok adatai is, amelyek az idei kötetben nem, de a korábbiak valamelyikében szerepeltek.

Az ötödik részben szereplő bibliográfia a magyar munkapiac jellemzőivel foglalkozó, 2023-ban megjelent fontos hazai és külföldi publikációkat gyűjti össze.

A kötet összeállítása során arra törekedtünk, hogy az államigazgatásban dolgozó szakemberek, a foglalkoztatási szolgálat szervezeteiben, az önkormányzatokban, a civil szervezetekben, a közigazgatási hivatalokban, az oktatási intézményekben és a kutatóintézetekben dolgozó kollégák, az írott és elektronikus sajtó munkatársai napi munkájukban jól hasznosítható információkat kapjanak a magyarországi munkapiaci folyamatokról, a foglalkoztatáspolitikai jogszabályi és intézményi környezetéről, a magyarországi munkapiaccal foglalkozó hazai és nemzetközi kutatások friss eredményeiről.

Fontos szempont, hogy a Munkaerőpiaci Tükör sorozatban publikált elemzések, adatok a felsőfokú oktatásban is jól felhasználható ismereteket adjanak a munkagazdaságtan és az emberierőforrás-gazdálkodás különböző témaköreiben. Olyan kiadványt állítottunk össze, amelyek a rendelkezésünkre álló statisztikák, elméleti kutatások és empirikus elemzések alapján közérthető formában, jól áttekinthető szerkezetben mutatják be a magyarországi munkapiaci folyamatok jellemzőit és belső összefüggéseit.

*

A szerkesztőbizottság tagjai megköszönik a Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, a Központi Statisztikai Hivatal, a Magyar Államkincstár, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a Budapest Szakpolitikai Elemző Intézet, a Nemzeti Adat- és Információügyi Hivatal, a Technológiai és Ipari Minisztérium, a Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet munkatársainak, az MTA Emberi Erőforrások Gazdaságtudományi Bizottsága tagjainak a szükséges információk összegyűjtésében és ellenőrzésében, a kötet szerkesztésében, az egyes részanyagok elkészítésében és megvitatásában végzett munkájukat. A kötet nem jöhetett volna létre a KRTK Adatbank munkatársainak kiemelkedő és elkötelezett szakmai munkája nélkül.